

«Не плаціла і не буду плаціць!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Тая ж пазіцыя назіраецца і на інтэрнэт-форумах, калі ідзе абмеркаванне паведамленняў аб чарговым выпадку агрэсіі ў дачыненні да кантралёраў грамадскага транспарту. Нядаўна ўсе сайты пісалі пра нападзенне на кантралёра пенсіянеркі з Баранавічаў. Мiane уразіла, што абсалютная большасць людзей апраўдвае пенсіянерку. Аказваецца, як шмат у нас спачувачых тым, у каго малая пенсія, цяжкае жыццё і непаспешны цяжар аплаты за праезд у грамадскім транспарце. Ім, каментарам, няўдям, што за «зайцоў» плаціць усе астатнія добрабасумленныя пасажыры. Не з нябэснай жа канцылярый фінансуюцца транспарт канкрэтнага горада. І не варта, можа, было б нават звяртаць увагу на электронных крыкуноў: думаю, ніхто з іх не пайшоў бы хаяя б дзень дабрачынна папрацаваць на ка-

рысь, напрыклад, тых жа пенсіянераў і іншых малазабяспечаных грамадзян. Не дадае аптымізму той факт, што названая каментарый адлюстроўваюць пазіцыю пэўнай часткі грамадства, якая і выліваецца потым у адкрываю агрэсію да работнікаў кантрольнай службы транспарту. Літаральна ў гэтую нядзёлю мае дзеці сталі сведкамі непрыемнага інцыдэнту на вуліцы Луцкай у Брэсце. З аўтобуса №18 на прыпынку выйшаў мужчына і стаў штурхаць кантралёра-жанчыну. У панядзелак рапніцай пятаюся пра гэты выпадак у Маргарыты БАНДУРЫ, якая часова выконвае абавязкі начальніка кантрольнай службы «Брэстгартранса».

— Не ведаю, — кажа Маргарыта Ігаруна. — У нас такіх інцыдэнтаў — кожны дзень. Нашы супрацоўнікі дакладваюць аб асабліва прыкрых выпадках, калі даводзіцца выклікаць міліцыю. А калі абыхлося без цялесных па-

шкоджанняў, безбілетнік абмежаваўся абразамі ці мінімальным рукапрыкладствам, то мы ўжо і не ўлічваем гэта як надзвычайнае здарэнне. Выдаткі прафесіі: страчаныя нервы ў справядзачы не адлюструеш. Маргарыта Бандура раскажала, што, згодна са штатам, у кантрольнай службе «Брэстгартранса» павінна працаваць 48 чалавек. Сёння працуе 33. І хоць зарплата ў супрацоўнікаў апошнім часам прыстойная, многія людзі не вытрымліваюць псіхалагічных перагрузаў, звалююцца. Не кожны вытрымае, калі на яго пастаянна выліваецца патак грубасці, агрэсіі толькі за тое, што ён сумленна выконвае свае абавязкі. Спрабавалі прыцягнуць да работы студэнты ў вярчэрні час, але, як правіла, яны праз месяц звалююцца, не вытрымліваюць.

Два разы на тыдзень Маргарыта Бандура і начальнік службы Яўген Жалтоўскі выязджаюць у райды, пераважна ў вярчэрні час. «Некалі напішу мемуары, — жартуе Маргарыта Ігаруна. — Зусім як у Газданова «Начныя дарогі». Але цяпер пасля такіх райдаў нават не заснець доўга: занадта адмоўныя ўражанні перапынаюць. Што гаварыць, нядаўна да патыліцы жанчыны кантралёра прыставілі пісталет. Ці сапраўдны, ці мляўж — невядома. Потым хуліган хутка ўцёк, міліцыю выклікаць не паспелі. Нідзё гэты факт дакументальна не адлюстраваны, але можна сабе ўявіць, які стрэс перажыла супрацоўніца транспартнай службы. У адным з нядаўніх райдаў кіраўніцтва кантрольнай службы парушалікаў было столькі, што месца ў машыне не хапала.

Калі абыхлося без цялесных пашкоджанняў, безбілетнік абмежаваўся абразамі ці мінімальным рукапрыкладствам, то мы ўжо і не ўлічваем гэта як надзвычайнае здарэнне.

Проста не паспявалі забіраць у міліцыю ўсіх, хто вызначыўся «добрамы паводзінамі». З апошніх прыкрых выпадкаў можна згадаць напаўценне пасажыра на кантралёра. Аштрафавалі за безбілетны праезд дзвючыню. І раптам мужчына пачаў яе апраўдваць. Пасля абмену «кампліментамі» ён падчынуў да кантралёра ззаду, паваліў яго на зямлю, стаў наносіць удары. Добра, што побач працавалі дзве брыгады — хулігана здолелі адцягнуць ад супрацоўніка кантрольнай службы. Потым, калі кантралёр здыміў пабоі, на руках яго зафіксавалі следы зубоў.

За месяц кантрольна служба «Брэстгартранса» штрафуюе прыблізна 2000 безбілетнікаў. І гэта далёка не ўсе, што трапляюцца як неплацельшчык за праезд. Адны проста «уключаюць хуткасць» і ўцякаюць, як тыя сапраўдныя зайцы. Іншыя аказваюцца грамадзянамі замежных дзяржаў альбо асобамі без грамадзянства. Штраф зараз складае 65 тысяч рублёў — папала базавай велічыні. Калі ж парушаліны трапляе ў міліцыю, штраф складае ад 5 да 8 базавых велічын, можна атрымаць суткі ці больш арышту. Адказнасць як быццам бы не зусім умоўная, але колькасць агрэсіўных пасажыраў не змяншаецца. Людміла ФРАЛОВА 30 гадоў адпрацавала кантралёрам на брэсцкім грамадскім транспарце.

Фота Аляксандра ПЕШЧЫКА

Вось што яна сказала карэспандэнту газеты: — Калі я прыйшла ў кантрольную службу маладой дзвючынай, штрафы вылісвалі — 50 капеек. Але не гэта галоўнае. Была нейкая атмасфера ўзаемапавагі. Адзін чалавек спакойна заходзіў у аўтобус, правяраў білеты ва ўсіх пасажыраў. Калі ў каго празнага дакумента не аказвалася, пасажыр плаціў штраф, нярэдка — са словамі прабачэння. Часам я думаю, што тады транспартам ездзіла пакаленне дысцыплінаваных і адказных людзей. Але ж і ў той час ездзілі пасажыры, каму сёння ад 50 да 70 гадоў. Гэта адна з самых агрэсіўных катэгорыяў цяперашніх безбілетнікаў. Пенсіянеры часта дазваляюць сабе абразу кантралёра, крык а то і абсурд кшталту «нам Прэзідэнт дазволіў». Вядома, многія з іх жылі небагаата, а штрафы цяпер немаленькія. Але людзі названага ўзросту павінны з жыццёвага вопыту усведамляць неабходнасць парадку ў грамадстве. А часта выходзіць — наадварот.

Есць яшчэ катэгорыя маладых — ім гадоў 25 — агрэсіўныя «зайцоў». Такое ўражанне, што яны толькі адарваліся ад свайкі камп'ютарных стралялак і не зусім адэкватна ўспрымаюць рэальнасць. Таму і дапускаюць хамства, грубасць, а то і агрэсію. Ну а нецярпзіва пасажыры і лаюцца. Ці

песні спяваюць, і абцяююць, што больш не будуць ездзіць безбілетнікамі. Пра нейкія прыкрыя выпадкі нават успамінаць не хачу, — сказала Людміла Канстанцінаўна, — іх так шмат апошнім часам, сітуацыя моцна змянілася да горшага. Здаецца, навучылася не разгавяць на грубасць, хамства, навучылася стварыць асабістую псіхалагічную заслонку. Але дакладна ведаю: каб вярнуць маладыя гады, не пайшла б на гэтую работу, выбрала б сабе нейкую іншую.

Некалькі месяцаў таму «Брэстгартранс» праводзіў эксперымент: з кожнай брыгадай кантралёраў працаваў міліцыянер. Вынікі не прымусілі сабе чакаць. Агрэсіўныя безбілетнікі прыкметна паслакай-нелі, штрафы заплацілі значна больш грамадзян, чым за такі ж пярэдняй адрозак часу. Таму было прынята рашэнне перайсці да такой формы работы пастаянна. Як паведаміла Маргарыта Бандура, зараз выконваюцца фармальнасці па заключэнні дагавораў з аддзелаў міліцыі. Калі ўсе дакументы будуць узгоднены, ужо ў новым годзе на лінію выйдзю кантралёры ў суправаджэнні работнікаў міліцыі. Кажуць, што да кожнага парушаліка міліцыянера не прыставілі. Але бывае, што жыццё вымушае зрабіць менавіта так... Святлана ЯСКЕВІЧ.

«ЗАЙЦЫ» З КУЛАКАМІ

У Баранавічах заваялі крмынальнаю справу ў дачыненні да пенсіянеркі, якая напала на кантралёра. Пасажырку аўтобуса паказала талон, які быў двойчы прабіты. Калі кантралёр прапанавала заплаціць штраф, пенсіянерка пусціла ў ход кулакі і тым самым нанесла цялесныя пашкоджанні супрацоўніцы аўтатраса. Зараз на агрэсіўную пасажырку заведзена крмынальная справа на артыкуле 366 Крмынальнага кодэкса (свалт у дачыненні да службовай асобы). Дарчы, гэта трэці выпадак агрэсіі пасажыраў у Баранавічах на працягу месяца. 22 і 29 лістапада безбілетныя пасажыры таксама адмовіліся плаціць штраф і аказалі супраціўленне работнікам кантрольнай службы. У першым выпадку гэта быў 60-гадовы пенсіянер, у другім — 26-гадовы мужчына. У дачыненні да абодвух аддзел Следчага камітэта завёў крмынальныя справы.

ПАД АПЕКАЮ МІКОЛЫ-ЦУДАТВОРЦА

7-гадоваму жыхару вёскі Матнявічы Чачэрскага раёна Мікалаю Патапенку (на фотаздымку) накіравана было нарадзіцца напярэдадні Міколы — святаго Мікалая Цудатворцы. Толькі не зімовага, а вясновага. Тым не менш бацькі хлопчыка заўсёды ў гэтае свята (19 снежня і 22 мая) запальваюць свечкі каля абраза Цудатворцы — падарунка на сваё вяселле: у вёсцы здаўна прынята на вяселлі дарыць іконы з выявай менавіта гэтага святаго. А яшчэ ў Матнявічах дагэтуль бытуе абрад пераносу свячы і іконы Мікалая, і, калі ў сям'і Патапенкаў з'явілася пятае дзіця, да іх у хату 19 снежня «прыйшла» Мікольская свячя.

Дарчы, у маленькага Міколы Патапенкі двое дзяцоў — таксама Міколы. Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Дзякуй

ДАЙ БОГ ЗДAROЎЯ НАШЫМ МЕДЫКАМ!

У рэдакцыю «Звязды» звярнулася наша 83-гадовая чытачка, якая хоча падзякаваць урачам з РНПЦ анкалогіі і радыяцыйнай медыцыны, што выратаваюць чалавечыя жыцці.

«Больш за 10 гадоў таму я ўжо сутыкалася з анкалогіяй, — піша яна. — І да гэтага часу ёсць адзіная ўрачэння нашым урачам з Бараўляншчыны, якія вылучылі мяне, можна сказаць, падарылі мне жыццё. Але ў гэтым годзе са мной зноў здарылася бяда: я зноў захварэла, але ўжо на іншае анкалагічнае захаванне (а тое, ранейшае, як казалі дактары, да мяне так і не вярнулася). Мiane накіравалі ў Гродзенскую бальніцу. Там доўга абследавалі, але аперываць уршце рэшт адмовіліся: маўляў, сэрца ў мяне хворое, можа і не вытрымаць.

Тадзі сын папрасіў у медыкаў накіраванне і адвёз мяне зноў у Бараўляншчыну, у РНПЦ анкалогіі і радыяцыйнай медыцыны — так цяпер называецца былое НДІ анкалогіі. Там доўга вагаліся, але ўсё ж такі шпіталізавалі мяне, падарыўшы тым самым шанец на выздаравленне. Я разумею, што няглядка, напэўна, было прыняць рашэнне зрабіць мне аперацыю і ўзрост у мяне паважны, і сэрца, зноў жа... Тым не менш бараўлянскія дактары адважыліся на гэта. І я ёсць адзіная ўрачэння гінекалагічнага аддзлення №1 ДАЛАМА-НАВАЙ Алене Веніамінаўне за тое, што яна ўзяла на сябе такую адказнасць, і хірургу ПЛЯТНІВУ Андрэю Сяргеевічу, які зрабіў мне аперацыю. Ён зусім яшчэ малады, на выгляд яму ледзь за трыццаць, я яго нават сынкам называла. Але, тым не менш, гэта ўжо прафесіяналіст з вялікай літарой, вельмі добры хірург і выдатны чалавек. Ганаруся нашымі дактарамі! А яшчэ медысцынчыкамі — вельмі цяжка ў іх праца, яны не проста добрабасумленна выконваюць свае прафесійныя абавязкі, але і знаходзяць для нас, хворых, добрыя словы падтрымкі і судзіання. Дай ім Бог усю здароўя! Выдатныя ў нас медыкі, па меншай меры, большасць з тых, з кім мяне сутыкала жыццё. Урачоў сёння многія крытыкуюць, але вы паглядзіце, якая цяжкая і адказная ў іх праца, а зарплата не вельмі ёй адпавядае. Сёй-той, не вытрымаўшы, кідае гэтую працу, але большасць усё ж застаецца! І нікія паклоні ім ад мяне і іншых удзячных пацыентаў за гэта. Яны ратуюць нашы жыцці!»

З павягай, Марыя Івануа ГРЫЦКЕВІЧ, Карэліцкі раён. Ад рэдакцыі: Нам было прыемна чытаць гэты ліст. Гэта выдатна, што наша чытачка не здаецца ў барацьбе з цяжкай хваробай і што медыкі дапамагаюць ёй, нягледзячы на ​​неспрыяльныя абставіны. Ды і заўсёды прыемна чытаць лісты, у якіх падзяка, а не чарговая скарга. Няхай бы іх было як мага больш у нашай рэдакцыйнай пошце... Марыя Івануаўна мы жадаем здароўя, доўгіх гадоў жыцця і падзяляем яе павагі і захваленне нашымі урачамі, большасць з якіх — таленавітыя і неабякавыя людзі, сапраўдныя прафесіяналы сваёй справы.

Святлана БУСЬКО

Музейныя ноу-хау

ТРОХМЕРНЫ ПОГЛЯД НА ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЮ СПАДЧЫНУ

У рамках навукова-практычнага семінара «Музей і выклікі сучаснасці: новыя падыходы і тэхналогіі», які на днях адбыўся ў Інстытуце культуры Беларусі, сабраліся прадстаўнікі беларускіх і замежных музейных устаноў, буйнейшых міжнародных эксперты ў галіне музейнай справы, прадстаўнікі недзяржаўных структур, якія зацікаўлены ў развіцці найбольш актуальных кірункаў музейнай дзейнасці. У беларускіх музейшчыкаў з'явілася ўнікальная магчымасць пераняць вопыт сваіх замежных калег з Літвы і Славакіі, якія ў гэтай справе прасунуліся ўжо далёка наперад.

— Ва ўмовах пераходу да інфармацыйнага грамадства навуковыя веды і новыя тэхналогіі становяцца вызначальнымі фактарамі сацыяльна-эканамічнага і культурнага развіцця краіны, — падкрэсліў намеснік міністра культуры Беларусі Васіль ЧЭРНІК, павітаваючы ўдзельнікаў семінара. — Паступова інфармацыйныя тэхналогіі ўкараняюцца ва ўсе сферы жыццядзейнасці нашага грамадства. Фарміруюцца і кампаненты інфармацыйна-культурна-адукацыйнага асяроддзя, дзе не апошняе месца займаюць музеі і музейныя ўстановы. Развіццё камунікацыйных і інфармацыйных тэхналогій адкрывае магчымасці, якія дазваляюць перайсці музейам на якасна новы ўзровень развіцця з мэтай павышэння агульнадаступнасці сваіх калекцыяў, забеспячэння захаванасці музейнага фонду, пашырэння формў музейнай адукацыі, міжнароднага супрацоўніцтва і прасоўвання музейных паслуг. Адным з самых перспектывіўных кірункаў з'яўляецца візуалізацыя і інтэграцыя лічбавых аб'ектаў. Знаёмства з еўрапейскім вопытам па яго ўкараненні пакладзе пачатак развіцця інтэграцыйных тэхналогій у музейнай сферы ў Беларусі на якасна новым узроўні.

На думку рэктара Інстытута культуры Беларусі Канстанціна РЭМІШЭВСКАГА, стварэнню інфраструктуры, неабходнай для тэхналагічна складаных працэсаў дыгіталізацыі і візуалізацыі, павінны садзейнічаць недзяржаўныя, а менавіта бізнес-структуры. «Цяпер гэта норма, што прадстаўнікі бізнес-структур ва ўмовах новай канфігурацыі ў сферы культуры Беларусі, якая фарміруецца, становяцца яе актыўнымі ўдзельнікамі, як зараз кажучы, актарамі культурнай прасторы».

Невыпадкова ў семінары прымаў удзел генеральны дырэктар ЗАТ «БелХард Груп» Ігар МАМОНЕНКА, які зацікаўлены ва ўкараненні высокіх тэхналогій у шматлікія гістарычныя праекты: — З аднаго боку, гэта яшчэ адзін крок на шляху таго, каб дзякуючы высокім тэхналогіям наша культурная спадчына была даступная ўсяму свету. Тэхналагічна мы заступаем падобнымі рэчамі, у тым ліку стварэннем 3D любых аб'ектаў. Вядома, сярэд іх — найбольш прамысловыя. Аднак мы зацікаўлены і ў перавядзенні ў «лічбу» культурных каштоўнасцяў, каб кожны чалавек з любой краіны свету меў магчымасць калі не памацаць, дык хаця

б паглядзець пэўны прадмет з усіх бакоў. Вельмі хочацца, каб гэтыя каштоўнасці не зніклі, а гісторыя, наадварот, дапамагла нам знаходзіць новыя артэфакты. Прычым Еўрасаюз гатовы фінансаваць такога роду праекты, каб аб'яднаць намаганні многіх краін, бо гісторыя не абмежавана адной тэрыторыяй. Ініцыятарам правядзення навукова-практычнага семінара стаў намеснік дырэктара ТАА «Тэхнамузей» Сяргей АЗАРОНАК. Хто, як не ён, ведае, што сёння без сучасных тэхналогій немагчыма ўявіць любую музейную экспазіцыю: — Штуршок і асноўнае развіццё сучасных падыходаў да стварэння музейных экспазіцыяў на прынцыпова новых узроўнях, вядома, намі быў пакладзены пры стварэнні новай экспазіцыі Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Я з гонарам магу сказаць пра тое, што праектаванне будынка музея і стварэнне шматлікіх экспазіцыяў з'яўляліся вынікам працы не толькі навуковага калектыву музея, а практычна ўсіх навукоўцаў і музейных калег краіны. Са сваімі матэрыяламі праектавання мы звярталіся і да грамадства. Заўсёды даваліся вельмі канкрэтныя заўвагі, і гэта павышала якасць нашай экспазіцыі.

А тым часам, пакуль беларускія музейшчыкі раскажвалі пра перспектывы ўзаемадзеяння айчынных музеяў з замежнымі, пра ўкараненне новых кампанентаў і інфармацыйных тэхналогій у музейныя экспазіцыі, пра сетку карпаратыўных музейных устаноў і новыя падыходы ва ўзаемадзеянні з сучаснымі наведвальнікамі, іх замежныя калегі дзелялі тымі ноу-хау, якімі яны паспяхова карыстаюцца ў сваёй музейнай дзейнасці. Генеральны дырэктар Музея Славакія нацыянальнага паўстання, член прэзідыума Саюза антыфашысцкіх сіл Славакіі Станіслаў МІЧАЎ раскажаў пра праект Славакіі па дыгіталізацыі ўсёй музейнай спадчыны. У праекце прымаюць удзел 32 музеі на тэрыторыі краіны, і, згодна з планам, за тры гады яны павінны алічбаваць 180 тысяч музейных прадметаў, а таксама 3 тысячы прадметаў нематэрыяльнай культурнай спадчыны. Летас у кастрычніку ў горадзе Банска-Быстрыца адкрыўся цэнтр па алічбаванні, дзе будзе ажыццяўляцца 30% працы па перавядзенні ў «лічбу» гісторыка-культурнай спадчыны краіны. Астатнія 70% ускладзены на прыватныя фірмы.

У цэнтры знаходзіцца сучаснае абсталяванне, якое дазваляе якасна апрацоўваць музейныя калекцыі, — зазначыў Станіслаў Мічаў. — Яно дазваляе пераводзіць у «лічбу» празрыстыя матэрыялы (негатывы, дыяпазітывы), прадметы з рэльефнай паверхняй (тэкстыль), плоскія прадметы (дакументы, рукапісы). Таксама з дапамогай высокатэхналагічнага абсталявання мы маем магчымасць ажыццяўляць здымкі аб'ёмных і буіна-маштабных прадметаў, макра- і мікра-сярод іх — найбольш прамысловыя. Аднак мы зацікаўлены і ў перавядзенні ў «лічбу» культурных каштоўнасцяў, каб кожны чалавек з любой краіны свету меў магчымасць калі не памацаць, дык хаця

ны Славакіі, ідэнтыфікацыя, захаванне і інтэграцыя лічбавых аб'ектаў з сістэмай інфармацыі, стварэнне анлайн-доступу да алічбаваных матэрыялаў, каб музейныя калекцыі былі даступныя для навуковых даследаванняў і для шырокай грамадскасці. «Гэта магчымае рэпрадукцыі гэтых аб'ектаў, мінімалізацыя маніпуляцыяў з прадметам, забеспячэнне кіравання ў выпадку страты арыгіналаў, — дадаў доктар філасофскіх і кандыдат гістарычных навук С. Мічаў. — Задача, якая стаіць перад намі сёння, — выхаванне грамадскасці з дапамогай віртуальных прэзентацый музейных калекцыяў, анлайн-адукацыйных праграм і семінараў.

Загадчык кафедры музейялогіі Вільнюскага ўніверсітэта Лаўжыкас РЫМ-ВІДАС падзяліўся вопытам прымянення трохмернага сканіравання аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны ў Літве. Таксама з дапамогай прэзентацыі прафесар паказаў магчымасці гэтага сканіравання.

— Гэта перспектывіўная тэхналогія ў будучыні як для навуковых мэт, так і для камунікацый, для грамадства — лічыць Лаўжыкас Рымвідас. — Трохмерны свет для чалавека — вялікі выклік. Людзі даўно зразумелі, што ў радзусе сваіх вачэй і свайго мозга мы свет бачым трохмерным. Але калі мы спрабуем яго пэўным спосабам захаваць, у нас не атрымліваецца. Вялікі выклік для мастака, для навукоўцы і для кожнага з нас! У розныя гістарычныя перыяды ён вырашаўся рознымі спосабамі. Егіпцяне, напрыклад, прыдумалі, што лепш адлюстроўваць прадмет з таго боку, з якога ён лепш бачны. Аднак гэта было не тое, чаго хацелася. І свет заставаўся не адлюстраваным у трохмерным выглядзе, а пацэці трохмернасці было штучным. За ўсю гісторыю навука і за ўсю гісторыю нашага кантакту з рэальнасцю мы спрабавалі гэтага дасягнуць. XIX стагоддзе нам дало аўтаматычную фіксацыю рэальнасці: фотаздымкі, кіназдымкі, электронныя тэхналогіі сувязі. — Але праблема так і заставалася нявырашанай. І, нарэшце, гэтая тэхналогія з'явілася. З дапамогай трохмернага сканера можна зафіксаваць, напрыклад, скульптуру, а можна і кое-небудзь дрэва, якое знаходзіцца ад вас на адлегласці 10 кіламетраў, ці які-небудзь аб'ект пад зямлёй, што вельмі дапамагае пры архялагічных раскопках.

Толькі можна ўявіць, наколькі аблегчыць бы працу такі сканер беларускім навукоўцам, гісторыкам і музейшчыкам. Даследаванні праходзілі б значна хутчэй, а колькі ўнікальных аб'ектаў архітэктары, я ўпэўнена, знайшлі б яшчэ нашы архяолагі! Толькі сёння такое высокатэхналагічнае абсталяванне нам не па сілах: па-першае, няма такіх грошай, каб яго набыць; па-другое, няма спецыялістаў, якія маглі б яго засвоіць. Аднак усё наперадзе, і як прызнаюцца замежныя нацыі, укладанне сродкаў у гісторыка-культурную спадчыну сёння прынясе вялікі прыбытак заўтра.

Вераніка КАНЮТА

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

РЭІС У ЖЭНЕВУ. 3 ДАЛЁКІМ «ПРЫЦЭЛАМ»

Адбыўся першы рэгулярны рэйс Нацыянальнай авіякампаніі «Белавія» па маршруце Мінск — Жэнева — Мінск.

Палёты ў міжнародны аэрапорт Швейцарыі будуць выконвацца самалётамі Embraer 175, CRJ-100/200 тры разы на тыдзень па аўторках, пятніцах і нядзелях. Кошт пералёту ў эканамічным класе абслугоўвання складае ад 245 еўра «туда — назад» і ад 179 еўра ў адзін бок. У бізнес-класе ад 975 еўра «туда — назад» і ад 579 еўра — у адзін бок (аэрапортныя таксы і зборы ўключаны).

Авіякампанія разлічвае ў першую чаргу на бізнес-пасажыраў, адзначылі ў яе прэс-службе. Акрамя таго, прамяя авіяносіны будуць зручнымі для турыстаў, якія плануюць адпачынак на горных курортах Швейцарыі і Францыі. Рэйс будзе цыкавым і транзітным пасажырам, якія следуць праз Мінск далей па маршрутнай сетцы «Белавія». Акрамя таго, на гэтым новым рэйсе швейцарцам стане зручна дабрацца на чэмпіянат свету па хакеі ў маі 2014 года.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СМЕЦЦЕ НЕЧАКАНА СТРЭЛІЛА

Пры зносе трухлявага дома супрацоўнікамі адкрыўся акцыянернага таварыства «Бумажкова-агра» ў вёсцы Карма Акцёрскага раёна адбыўся выбух двух мінамётных снарадаў, расказалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС.

Пасля зносу невялікай хаты будаўнічае смеццё вывешана было спаліць. Менавіта ў агні снарады і выбухнулі. Яшчэ адзін, цэлы, знайшоў старшыня Любанскага сельсавета на адлегласці 10 метраў. Праваахоўнікі правяраюць гэтае месца на наяўнасць іншых боепрыпасаў. Зараз пагрозы насельніцтву няма. Мяркуюцца, што міны засталіся тут з часоў Вялікай Айчыннай вайны або іх нехта прынёс і захоўваў у старой пабудове.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота МНС.

ЗНАДТА ДАРАГІ РАМОНТ...

У адным з гаражоў у Гомелі позна вечарам адбылася трагедыя. Дапамагчы разабрацца з падвескай гаспадары Citroen Xantia запрасілі суседа. 34-гадовы мужчына падчас рамонту машыны выкарыстоўваў толькі дамкрат, без усяіх іншых страхавочных прыладаў.

Як раскажалі ў прэс-службе Гомельскага абласнога ўпраўлення МНС, іншамарка ў момант знаходжання грамадзяніна пад аўто завалілася на яго. Выратавальнікі дасталі пацярпелага з-пад машыны і перадалі яго медыкам, але тым праз некалькі хвілін канстатавалі смерць мужчыны.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ТАНЦЫ З БЕНЗАПІЛАМІ

Наведвальнікі рэстарана «Белая Русь» у Жыткавічах яшчэ доўга будуць узгадваць нечаканае шоу, якое здалілі двое на добрым падпітку.

28-гадовы і 34-гадовы мужчыны размахвалі перад людзьмі... заведзенымі бензапіламі. Відавочна, такім арыгінальным спосабам сябры проста забавуліся. Сумнеўнага вяселля закончылася пасля таго, як афіцэнт патэлефанавала ў міліцыю. Парушаліні парадку (адзін з іх з'яўляецца індывідуальным прадпрыемальнікам — перапрацоўвае драўніну) пакінулі ўстанову. Афіцыйны прадстаўнік УСК па Гомельскай вобласці Марыя Крываногава паведаміла, што супрацоўнікі міліцыі хутка затрымалі абодвух хуліганяў. Матывы свайго ўчынку яны не называюць. Мужчыны змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання. Іх чакае пакарэнне за злоснае хуліганства — да 6 гадоў пазбаўлення волі. Пры аглядзе месца здарэння на першым паверсе рэстарана на дзвярах выявілі пашкоджанні, характэрныя для ўздзеяння бензапілы. Дарчы, ні службы аховы, ні камер відэаназірання ў жыткавіцкім рэстаране няма.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

У МІНСКІМ ЦІРЫ ЗНАЙШЛІ ТРУП СТУДЭНТА

Трагедыя адбылася ў аўторак вечарам. Цела маладога чалавека знайшлі з агнястэрным раненнем у галаву ў сталічным ціры. Урадзэнцу Гомельскай вобласці было ўсяго 19 га